

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 1980
Tarih : 19.04.2019

10/1229

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Kolluk kuvvetlerinin orantısız güç uygulamasının neticesinde yaşamını yitiren Recep Hantaş'ın ölümünün neden ve sonuçlarının tespiti ve orantısız güç kullanımı sonucu meydana gelen sivil ölümlerin araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince ekte sunulan gerekçe çerçevesinde Meclis Araştırması açılmasını aşağıda imzası bulunanlar olarak arz ve teklif ederiz. 19.04.2019

① Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Siirt Milletvekili

GEREKÇE ÖZETİ

14 Nisan 2019 günü sabaha karşı Diyarbakır Sümerpark'ta arkadaşı ile oturmakta olan Recep Hantaş'ın polis kurşunu ile ölümü kolluk güçlerine yasalarla verilen ve uygulamalarla desteklenen sınırsız yetkilerin sorgulanmasını gerekli kılmaktadır. Diyarbakır Valiliği tarafından gerçekleşen ölüm Recep Hantaş'ın "dur ihtarına" uymadığı olarak ifade edilmiş olsa da ortaya çıkan kamera kayıtları ve hatta polislerin aileye Hantaş'ı "yanlışlıkla" öldürdüklerine yönelik beyanı, kolluk görevlilerinin yetkilerini aştığı ve orantısız güç kullandığını ortaya koymaktadır. Olayın Hantaş'ın "dur ihtarına" uymadığı için gerçekleşmiş olduğu varsayımında dahi "dur ihtarına" uyulmadığı takdirde silah yetkisinin kullanılması yalnızca caydırma amaçlı olup kişinin ölümünü hedeflemez. Oysa Hantaş'a isabet eden 4 kurşunun ikisi başına isabet etmiştir. Bu ölüm vakası kolluğun yetkilerini aştığının vahim bir örneği olup polise verilen sınırsız yetkilerin derhal ele alınması ve Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu'nda acilen bir düzenleme yapılması elzemdir.

GEREKÇE

Kolluk görevlilerine yasalar ile tanınan yetkilerin geniş olmasının sonucu olarak görevin kötüye kullanıldığına örnek teşkil eden sivil ölümleri ülke gündemindeki sıcaklığını ne yazık ki korumaktadır. Geçtiğimiz günlerde kolluğun açtığı ateş sonucu yaşamını yitiren Recep Hantaş'ın maruz kaldığı yaşam hakkı ihlali endişe ve tartışmaları da beraberinde getirmiştir.

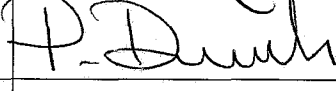
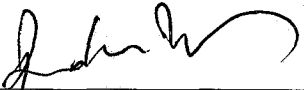
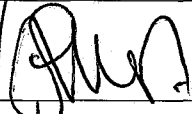
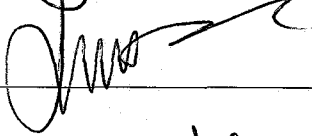
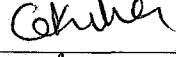
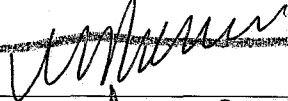
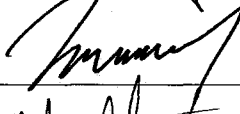
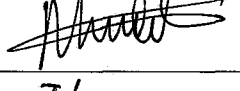
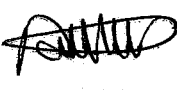
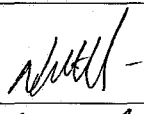
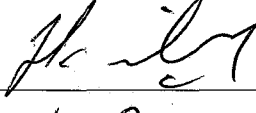
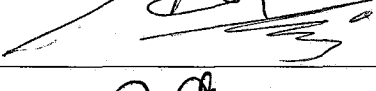
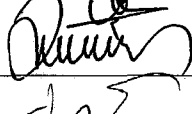
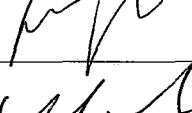
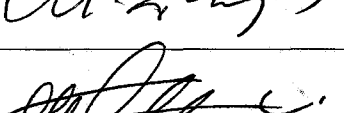
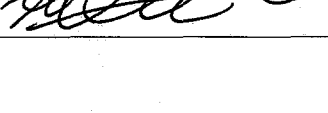
Kolluğun orantısız güç kullanımı Türkiye'nin AIHM önünde birçok kez mahkûm olmasına neden olmasına karşın PVSK ile ilgili düzenlemeler yapılmamış hatta zaman içerisinde kolluğun yetkileri daha da artırılmıştır. Polis teşkilatı, her daim devlet içinde sürekli güçlü kılınan ve yetkileri geniş olan bir yapılanma özelliğine sahip bir kurum olagelmıştır. Kolluk görevlileri ise bu yetkilerini sınırsızca kullanırken neden oldukları ölümler, cezasızlık politikası ile bir nevi ödüllendirildiği için gerçekleşen sivil ölümleri denetim ve yargıdan azade bir yere konulmaktadır. Oysa kolluğun görevi yaşamı korumak ve buna ilişkin önlemleri almaktır. Bundan birkaç ay evvel Diyarbakır ve İstanbul'da iki kişi kolluğun "dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle yaşamını yitirmiş olup konu hakkında hiçbir önlem alınmadığı ve iktidar tarafından kolluğa ilişkin yasal düzenleme yapılmasına gerek duyulmadığı için Recep Hantaş'ın ölümü adeta göz göre göre gelmiştir.

Henüz 20 yaşında olan Recep Hantaş, tek görgü tanığının anlatımlarına göre Sümerpark civarında sabah saatlerinde kolluk tarafından açılan e nereden geldiği belli olmayan ateş sonucu yaşamını yitirmiştir. Diyarbakır Valiliği, Hantaş'ın "dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle" vurulduğunu duyururken, olayla ilgili yürütülen soruşturma kapsamında mahkemeye sevk edilen iki polisten biri tutuklanmış, diğeri ise 'adli kontrol' şartıyla serbest bırakılmıştır. Hantaş'ın ağabeyi tarafından yapılan açıklama ise "Kardeşimin durumuyla ilgili bilgiyi otopsi işleminden sonra verdiler ve polis bize Recep ile arkadaşı parkta otururken gelen bir ihbar üzerine operasyon yapıldığını, o sırada yanlışlıkla Recep' i vurduklarını söyledi." şeklinde olmuştur. Tanık anlatımında da hiçbir "dur ihtarı" olmadığı, aniden çok sayıda silah sesi geldiği, Hantaş'ın cenazesinin 3 saat boyunca parkta bekletildiği, gelen ambulansın parka alınmadığı şeklindedir. Yani polis ifadesi, tanık anlatımları ve valilik açıklamaları birbiriyle örtüşmemektedir.

Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamanın detayında "14.04.2019 günü saat 03.20 sıralarında Diyarbakır ili Yenişehir ilçesi Sümer Park içerisine yüzleri maskeli 2 şahsın girdiği yönünde alınan 155 ihbarına istinaden ekiplerimizce park içerisinde yapılan araştırma sırasında 2 şahsın görevlilerimizin üzerine doğru koşarak gelmesi üzerine 'dur' ihtarı yapılmış, ihtara uyan R.Y. isimli şüpheli şahıs teslim olmuş ancak diğer şüpheli şahıs R.H. kaçmaya devam etmiş, durması için uyarı atışı yapılmış ancak şüpheli şahıs durmamış ve vurularak etkisiz hale getirilmiştir. R.H. isimli şahsın yapılan Uyap sorgusunda hırsızlık, resmi belgede sahtecilik, başkalarına ait kimlik bilgilerini kullanma, basit yaralama, konut dokunulmazlığını ihlal suçlarından çok sayıda kaydı olduğu anlaşılmıştır. R.Y. isimli şahsın yapılan Uyap sorgusunda Pkk/Kck Terör

Örgütüne Üye olmaktan, şahıs iş yerinden ve kurumdan hırsızlık, kasten yaralama, kullanmak için uyuşturucu madde bulundurma, kayıp şahıs ve Terör Örgütü Propagandası Yapmak suçlarında kaydının olduğu anlaşılmıştır. Olay yerinde yapılan incelemede; Maktûlün yakınında 1 adet Kuru Sıkı Tabanca, Boş Kovanlar, Nüve ve Gömlek parçaları elde edilmiştir.” ifadeleri yer almaktadır. Ancak olay anına ilişkin kamera kayıtlarının dökümünde ise; “Saat 03:19:45’te R.Y. ve Recep Hantaş isimli şahıslar görüntüye girmiş, park içinde bir bankta birlikte oturdukları, R.Y. isimli şahsın kapüşonlu koyu renk kıyafetli olduğu, Recep Hantaş isimli şahsın kol ve omuz kısmı beyaz çizgili kapüşonlu kıyafetinin olduğu ve yüz kısmının atkı tarzı bir bez ile kapalı olduğu ve yüz kısmının görünür olmadığı görülmüş.” ifadeleri yer almıştır. Yine kamera kayıtlarında, S.E., K.B., H.S.S., E.K. ve R.E. olay yerindeki pozisyonlarının anlatıldığı görüntü inceleme tutanağında, ilk ateşin polis memuru R.E. tarafından 03.26:34’te açıldığı öldürülen Recep Hantaş’ın ilk atıştan 4 saniye sonra koşarak görüntüye girdiği ifade edilmiştir. Görüntü kayıtlarında yer alan bu detay, Diyarbakır Valiliğinin “dur ihtarı yapıldığı, şahısların personelin üzerine doğru koştuğu” yönünde açıklamasının gerçeği yansıtmadığını açıkça ortaya koymaktadır. İnceleme tutanağında, ilk ateşten 4 saniye sonra koşarak görüntüye girdiği tespit edilen Recep Hantaş’ın, olay sonrası tutuklanan TEM’de görevli polis memuru K.B.’nin görüntüye girdiği ve ateş ettiği ifade edilmiştir. Görevli K.B.’nin ateş etmesinden 2 saniye sonra ise Hantaş’ın karanlık bir noktada düştüğüne işaret edilen tutanakta, “Maktul Recep Hantaş kameranın görüş açısında tenis kortunun tel örgülü kısmına doğru koştuğu sırada bulunduğu alanın karanlık nokta olduğu ve saat 03.26:49-03.26:50’de yere düştüğü anlaşılmış” denilmiştir. Soruşturma dosyasında ve elde edilen belgerele göre de ifade edildiği biçimiyle Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı soruşturma dosyasına konulan olay anına ilişkin görüntü kayıtlarında; “sırtı şüpheli polise dönük şekilde koşan ve üzerinde ateşleyici/yaralayıcı silah türünden bir cisim bulunmayan savunmasız maktule, dosya kapsamında tutuklanan polis tarafından hedef alınmak suretiyle öldürmek kastıyla ateş edildiği net bir şekilde görülmektedir” denilerek, olayın ‘yargısız bir infaz olduğu’ belirtilmiştir. Otopsi raporunda da Hantaş’ın ensesinden giren ve göz ve burun kısmında çıkan mermiyle öldürüldüğü belirtilmektedir.

Recep Hantaş’ın ölümünde de açıkça görüldüğü üzere, yaşam hakkı kolluğa yönelik “önleme hukuku “ adı altında getirilen düzenlemeler ile yok sayılmakta ve şiddet meşrulaştırılmaktadır. Orantısız güç kullanımı neticesinde meydana gelen ölümlerin son bulması adına Recep Hantaş’ın ölümünün araştırılması ve kolluğa verilen yetkilerin neden ve sonuçları ile bu konuda neler yapılması gerektiğinin tespiti amacıyla mecliste bir araştırma komisyonu kurulmasını gerekli görmekteyiz

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2	PERO DUNDAR	MARDİN	
3	RIDVAN TURAN	MERSİN	
4	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
5	MENSUR IŞIK	MUŞ	
6	GÜLİSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	
7	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ŞİİRT	
8	SIDIK TAŞ	ŞİİRT	
9	NİMETULLAH ERDOĞMUŞ	ŞANLIURFA	
10	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
11	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
12	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
13	NURAN İMİR	ŞIRNAK	
14	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
15	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	
16	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	
17	MUAZZEZ ORHAN	VAN	
18	BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN	VAN	
19	MURAT SARISAÇ	VAN	
20	TAYİP TEMEL	VAN	

mükerrer